

Suvestinė redakcija nuo 2023-03-14 iki 2024-02-22

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [38-1819](#), i. k. 1102330ISAK003D-270

Nauja redakcija nuo 2023-03-14:

Nr. [3D-147](#), 2023-03-13, paskelbta TAR 2023-03-13, i. k. 2023-04385

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL TAUTINIO PAVELDO PRODUKTŲ ATITIKTIES TRADICIJAI, TRADICINIŲ AMATŲ MEISTRŲ IR TRADICINIŲ AMATŲ CENTRŲ VEIKLOS PATIKRINIMŲ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2010 m. kovo 25 d. Nr. 3D-270
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 15 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 14.19 papunkčiu:

1. T v i r t i n u Tautinio paveldo produktų atitikties tradicijai, tradicinių amatų meistrų ir tradicinių amatų centrų veiklos patikrinimų tvarkos aprašą (pridedama).
2. P a v e d u ES reikalų ir paramos politikos departamento Programos LEADER ir kaimo plėtros skyriui kasmet, iki kovo 1 d., parengti metinį tautinio paveldo produktų ir tradicinių amatų meistrų veiklos patikrinimų planą ir, jį patvirtinus, koordinuoti jo vykdymą.

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2010 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. 3D- 270
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2023 m. kovo 13 d. įsakymo Nr. 3D-147
redakcija)

**TAUTINIO PAVELDO PRODUKTŲ ATITIKTIES TRADICIJAI,
TRADICINIŲ AMATŲ MEISTRŲ IR TRADICINIŲ AMATŲ CENTRŲ VEIKLOS
PATIKRINIMŲ TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Tautinio paveldo produktų atitikties tradicijai, tradicinių amatų meistrų ir tradicinių amatų centrų veiklos patikrinimų tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato tautinio paveldo produktų (toliau – TP produktai) atitikties tradicijai ir tradicinių amatų meistrų (toliau – meistrai) bei tradicinių amatų centrų veiklos patikrinimo (toliau – patikrinimai), kurį atlieka Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų neformaliojo mokymo programų sertifikavimo ir tradicinių amatų meistrų atestavimo ekspertų komisija, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. 3D-499 „Dėl Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų neformaliojo mokymo programų sertifikavimo ir tradicinių amatų meistrų atestavimo ekspertų komisijos sudarymo ir jos darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ekspertų komisija), tvarką. Patikrinimus koordinuoja Žemės ūkio ministerija (toliau – ministerija), o juos organizuoja ekspertų komisijos sekretoriatas – viešoji įstaiga Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra. Žemės ūkio ministro įsakymu ar ekspertų komisijos posėdžio nutarimu sudarytos patikrinimų komisijos (toliau – komisija) nariai atlieka planinius ar neplaninius patikrinimus. Apraše nurodytais atvejais patikrinimai gali būti atliekami be žemės ūkio ministro įsakymo ar ekspertų komisijos posėdžio nutarimo. TP produktų ir meistrų veiklos patikrinimas apima sertifikuotų tradicinių gaminių, tradicinių veislių augalų, gyvūnų ar jų produktų, gamtos gėrybių produktų, tradicinių paslaugų, tradicinių mugių, tradicinių amatų neformaliojo mokymo programų, atestuotų tradicinių amatų meistrų veiklos ir tradicinių amatų centrų veiklos patikrinimus.

2. Patikrinimo objektas – TP produktų, meistrų ir tradicinių amatų centrų veiklos atitiktis Tautinio paveldo produktų įstatymo, Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų neformaliojo mokymo programų sertifikavimo, tradicinių amatų meistrų atestavimo ir prašymų sertifikuoti tautinio paveldo produktus, tradicinių amatų neformaliojo mokymo programas ir atestuoti tradicinių amatų meistrus nagrinėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gegužės 21 d. nutarimu Nr. 529 „Dėl Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų neformaliojo mokymo programų sertifikavimo, tradicinių amatų meistrų atestavimo ir prašymų sertifikuoti tautinio paveldo produktus, tradicinių amatų neformaliojo mokymo programas ir atestuoti tradicinių amatų meistrus nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Tautinio paveldo produktų atitikties tradicijai kriterijų aprašo ir Tautinio paveldo produktų atitikties lietuvių etninei kultūrai vertinimo rodiklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. 3D-498 „Dėl Tautinio paveldo produktų atitikties tradicijai kriterijų aprašo ir Tautinio paveldo produktų atitikties lietuvių etninei kultūrai vertinimo rodiklių patvirtinimo“, Tautinio paveldo produktų, būdingų konkrečiai vietai ar etnografiniam regionui, atitikties specifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. 3D-739 „Dėl Tautinio paveldo produktų, būdingų konkrečiai vietai ar etnografiniam regionui, atitikties specifikacijos patvirtinimo“, Tautinio paveldo produktų ženklų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 3D-691 „Dėl Tautinio paveldo produktų ženklų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kitų teisės aktų reikalavimams, reglamentuojantiems tautinio paveldo veiklą.

3. Šiame apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatyme.

4. Planinis patikrinimas atliekamas pagal patvirtintą metinį patikrinimų planą, kurį tvirtina žemės ūkio ministras.

5. Neplaninis TP produktų ir meistrų veiklos patikrinimas atliekamas gavus skundą, pareiškimą, prašymą ar kitą informaciją, kur nurodomi faktai ar aplinkybės, kad TP produktai ir (ar) meistrų veikla neatitinka teisės aktuose, nurodytuose šio aprašo 2 punkte, nustatytų reikalavimų, arba siekiant kompleksiškai įvertinti tradicinių amatų centrų veiklą ir funkcijas. Gavus informaciją, kad TP produktų gamintojai mugėse, kituose renginiuose ar prekybos vietose prekiauja produktais ar gaminiais, paženklintais tautinio paveldo produktų ženklu, tačiau produktai ar gaminiai nėra sertifikuoti ir pripažinti tautinio paveldo produktu teisės aktų nustatyta tvarka ir (arba) jei tai gali tiesiogiai ar netiesiogiai suklaidinti vartotoją, taip pat kitais atvejais, kai informaciją būtina patikrinti nedelsiant, TP produktų ir meistrų patikrinimas gali būti atliekamas atskiru žemės ūkio ministro įsakymu arba šio aprašo nustatyta tvarka. Neplaninis patikrinimas taip pat gali būti atliekamas siekiant įvertinti, ar pašalinti anksčiau TP produktų ir meistrų atlikto patikrinimo metu nustatyti trūkumai.

6. Žemės ūkio ministro įsakyme ar ekspertų komisijos posėdžio dėl patikrinimų protokolo nutariamojoje dalyje nurodoma:

6.1. sprendimo priėmimo data;

6.2. TP produktų gamintojo / kūrėjo, meistro ir (ar) tradicinių amatų centro, kurie bus tikrinami, pavadinimai, vardai, pavardės, sertifikuoto produkto pavadinimas (produktų pavadinimai), veiklos vieta (teritorija);

6.3. patikrą atliekantys asmenys;

6.4. patikros pagrindas.

II SKYRIUS PASIRUOŠIMAS PATIKRINIMUI

7. Komisija patikrinimų apimtį ir atlikimo eigą planuoja atsižvelgdama į patikrinimų rūšį, priežastį ir tikslą.

8. Prieš patikrinimą komisija išanalizuoja ir įvertina su numatytu patikrinimu susijusius dokumentus ir informaciją.

9. Pranešimą apie numatomą patikrinimą, jos apimtį, datą, trukmę ir tikslus, išskyrus neplaninį patikrinimą, komisija išsiunčia TP produkto gamintojui, kūrėjui ar meistrui arba tradicinių amatų centrui elektroniniu paštu, praneša telefonu arba kitomis ryšio priemonėmis ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki numatomo patikrinimo datos. Jei TP produktų ar meistrų arba tradicinių amatų centrų patikrinimas atliekamas be žemės ūkio ministro įsakymo ar ekspertų komisijos posėdžio nutarimo, apie patikrinimą informuojami ministerija ar ekspertų komisija.

III SKYRIUS PATIKRINIMO ORGANIZAVIMAS

10. Planinis patikrinimas atliekamas TP produktų gamintojų / meistrų veiklos vietoje ar tradicinių amatų centre. Neplaninis patikrinimas atliekamas veiklos vietoje arba kitoje vietoje, kurioje būtina patikrinti faktus ar aplinkybes, kurie yra TP produktų ar meistrų neplaninio patikrinimo pagrindas. Atvykę į patikros vietą, patikrinimą atliekantys asmenys pateikia žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintą metinį patikrinimų planą arba žemės ūkio ministro įsakymą ar ekspertų komisijos posėdžio protokolo išrašą, kuriame nurodyta atlikti patikrinimą vietoje. Valstybės tarnautojai turi parodyti valstybės tarnautojo pažymėjimus, o nepriklausomi ekspertai, kurie nėra valstybės tarnautojai, – asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. TP produktų gamintojas ar meistras tikrinimo vietoje turi sudaryti reikiamas sąlygas numatytam patikrinimui atlikti: lankytis TP produktų gamybos dirbtuvėse ar kitose patalpose siekiant įvertinti, ar TP produktai ir (ar) meistro veikla atitinka teisės aktuose, nurodytuose šio aprašo 2 punkte, nustatytus reikalavimus.

11. TP gamintojas, kurio produktai tikrinami, turi teisę dalyvauti atliekant patikrinimą. TP produktų gamintojas ar meistras, dalyvaudamas tikrinant, patikrinimą atliekantiems asmenims pareikalavus privalo teikti paaiškinimus, patikrinimui reikalingus duomenis ir dokumentus, pagamintus ar gaminamus sertifikuotus TP produktus.

12. Asmenys, atlikę patikrinimą, surašo Tautinio paveldo produktų atitikties tradicijai ir tradicinių amatų meistro veiklos patikrinimo aktą (1 priedas) arba Tradicinio amatų centro veiklos patikrinimo aktą (2 priedas), kuriame nurodo patikrinimo metu konstatuotus faktus, aplinkybes, įvardija nustatytus trūkumus su atitinkamomis nuorodomis į Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių tautinio paveldo veiklą, straipsnių punktus, kitus nurodymus, pasiūlymus, rekomendacijas, priemones ir terminą nustatytiems pažeidimams ar trūkumams pašalinti.

13. TP produkto gamintojas / meistras ar įgaliotas asmuo / tradicinių amatų centro vadovas ar įgaliotas asmuo pasirašytinai supažindinamas su patikrinimo aktu. Patikrinimo aktas pateikiamas ministerijai, o jo kopija siunčiama TP produkto gamintojui / meistrui / tradicinių amatų centrui jo nurodytu el. paštu.

14. TP produktų gamintojas / meistras / tradicinių amatų centro vadovas, gavęs patikrinimo aktą, turi teisę per penkias darbo dienas nuo patikrinimo akto gavimo dienos pateikti raštu paaiškinimą dėl patikrinimo akto ir papildomus dokumentus.

15. Jei TP produktų gamintojo ar meistro paaiškinimas dėl patikrinimo akto per šio aprašo 14 punkte nustatytą terminą nepateikiamas, vadovaujantis Tautinio paveldo produktų įstatymo 23–26 straipsnių nuostatomis, žemės ūkio ministro įsakymu priimamas sprendimas dėl sankcijos skyrimo.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Sprendimas dėl sankcijos skyrimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

17. Patikrinimo aktai, su patikrinimu susiję dokumentai, kuriuose yra duomenys, sudarantys komercines paslaptis, negali būti naudojami be savininko sutikimo kitiems tikslams, nesusijusiems su atliktu patikrinimu, išskyrus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus atvejus. Patikrinimo aktai, su patikrinimu susiję dokumentai saugomi ministerijoje Lietuvos Respublikos archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

18. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo naikinama Direktyva

95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas). Asmens duomenų tvarkymo tikslas – TP produktų ir meistrų veiklos patikrinimas. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka.

Tautinio paveldo produktų
atitikties tradicijai, tradicinių
amatų meistrų ir tradicinių amatų
centrų veiklos patikrinimų tvarkos
aprašo
1 priedas

TAUTINIO PAVELDO PRODUKTŲ ATITIKTIES TRADICIJAI IR
TRADICINIŲ AMATŲ MEISTRO VEIKLOS
PATIKRINIMO AKTAS

(data) Nr. _____

(vieta)

Patikra atlikta vykdant:

Patikrinta, ar _____
(tradicinio amatininko vardas, pavardė / įmonės pavadinimas)

(adresas, telefono numeris, el. paštas)

laikosi teisės aktų, reglamentuojančių tautinio paveldo veiklą, reikalavimų.

Anksčiau TP produktų kūrėjas ir jo produktai buvo / nebuvo tikrinti *(reikiamą pabraukti)*.

(jei buvo tikrinta, nurodyti tikrinimo datą, akto numerį, ar pašalinti anksčiau nustatyti trūkumai)

I. BENDROJI DALIS

Tikrinami TP produktai / tradicinių amatų meistro veikla <i>(tikrinimo metu įrašyti Nr. ir pavadinimus)</i>	
Amato / TP produktų pavadinimai	Pažymėjimo / sertifikato Nr., kategorija
Tradicinių amatų meistro amatas:	
TP produktai:	
1. Tradiciniai gaminiai:	
1.1.	
1.2.	
1.3.	
1.4.	
Kiti <i>(nurodyti)</i>	
2. Tradicinių veislių augalai ir jų produktai:	
2.1.	
2.2.	
Kiti <i>(nurodyti)</i>	
3. Tradicinių veislių gyvūnai ir jų produktai:	
3.1.	
3.2.	
3.3.	
3.4.	
Kiti <i>(nurodyti)</i>	
4. Tradicinės paslaugos:	

4.1.	
Kita (nurodyti)	

II. SPECIALIOJI DALIS

5. TP produktai atitinka TP produktų atitikties tradicijai kriterijus:	Taip	Ne
5.1. istoriškumo	☐	☐
5.2. kilmės (paplitimo)	☐	☐
5.3. gamybos/uginimo ar organizavimo būdo	☐	☐
5.3.1. įrankių, priemonių, padargų	☐	☐
5.3.2. įrenginių	☐	☐
5.3.3. tradicinių žaliavų	☐	☐
5.3.4. raštų, ornamentikos, puošybos	☐	☐
5.3.5. spalvų, spalvų derinių	☐	☐
5.3.6. formos, dydžio, konstrukcijos	☐	☐
6. TP produktai ženklinami	☐	☐
6.1. A kategorijos ženklu ☐ / B kategorijos ženklu ☐		
6.2. TP produktų etiketėje nurodyta:		
6.2.1. gaminio pavadinimas	☐	☐
6.2.2. gamintojo ir (arba) tradicinių amatų meistro duomenys	☐	☐
6.2.3. sertifikato numeris ir tautinio paveldo produkto kategorija	☐	☐
6.2.4. trumpas aprašas (tradiciškumą paliudijanti informacija)	☐	☐
6.2.5. Kita informacija (nurodyti)	☐	☐

Tikrinimo išvada:

Nurodymai:

Tikrino:

(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)

Dalyvavo:

(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
------------------	-----------------	-------------------------

Su aktu susipažinau:

TP produktų kūrėjas ar įgaliotas asmuo (pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)

Tautinio paveldo produktų
atitikties tradicijai, tradicinių
amatų meistrų ir tradicinių amatų
centrų veiklos patikrinimų tvarkos
aprašo
2 priedas

TRADICINIŲ AMATŲ CENTRO VEIKLOS PATIKRINIMO AKTAS

Nr.

(data)

(vieta)

Patikra atlikta vykdant:

Patikrinta, ar

(tradicinio amatų centro pavadinimas)

(adresas, telefono numeris, el. pašto adresas)

vykdo Tautinio paveldo produktų įstatymo 21 str. 2 d. nurodytas funkcijas ir laikosi teisės aktų, reglamentuojančių tautinio veiklą, reikalavimų.

Anksčiau Tradicinių amatų centras buvo / nebuvo tikrintas *(reikiamą pabraukti)*.

(jei buvo tikrinta, nurodyti tikrinimo datą, akto numerį, ar pašalinti anksčiau nustatyti trūkumai)

TIKRINAMO TRADICINIŲ AMATŲ CENTRO VEIKLA

Tikrinami aspektai	Ekspertų įvertinimas
Demonstruojami tradiciniai amatai <i>(kokie, kur, koku būdu)</i>	
Kaip puoselėjamos krašto / etnografinio regiono tradicijos	
Vykdomi tradicinių amatų edukaciniai užsiėmimai <i>(kokie, kaip dažnai)</i>	
Erdvės edukaciniams užsiėmimams	
Kaip užtikrinamas tradicinių technologijų perimamumas, kokia įranga naudojama edukacinių užsiėmimų metu	
Tautinio paveldo produktų	

ekspozicija, tradicinių gaminių parodos	
Prekyba tautinio paveldo produktais	
Kaip viešinama amatų centro veikla ir tradiciniai amatininkai (leidiniai, skelbimai elektroninėje erdvėje, spaudoje ir t. t.)	
Sąlygos tradiciniams amatininkams kurti / gaminti tautinio paveldo produktus tradicinių amatų centre	
Tradicinių amatų centro lankomumas (lankymo aktyvumas)	

Tikrinimo išvada:

Nurodymai:

Tikrino:

_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)

Dalyvavo:

_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)

Su aktu susipažinau:

TAC vadovas ar įgaliotas asmuo (pareigos, vardas, pavardė)

(parašas)

Priedų pakeitimai:

Tvarkos aprašo priedas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-703](#), 2020-10-15, paskelbta TAR 2020-10-16, i. k. 2020-21580

Dėl žemės ūkio ministro 2010 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. 3D-270 „Dėl Tautinio paveldo objektų atitikties tradicijai ir tradicinių amatų meistrų patikros tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-693](#), 2022-11-17, paskelbta TAR 2022-11-17, i. k. 2022-23141

Dėl žemės ūkio ministro 2010 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. 3D-270 „Dėl Tautinio paveldo produktų atitikties tradicijai ir tradicinių amatų meistrų veiklos patikrinimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-147](#), 2023-03-13, paskelbta TAR 2023-03-13, i. k. 2023-04385

Dėl žemės ūkio ministro 2010 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. 3D-270 „Dėl Tautinio paveldo produktų atitikties tradicijai ir tradicinių amatų meistrų veiklos patikrinimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo